

Hajnický

občasník

Zpravodaj Obecního úřadu Hajnice

Neprodejné

Číslo 1

Ročník 2020

Vážení spoluobčané, vážení čtenáři Hajnického občasníku,

blíží se pro mnohé nejhezčí svátky v roce. Svátky s chvilkami pohody, pokoje, radosti, ale také pochopení a odpuštění. A tak mi dovoluji, abych Vám jménem svým, jménem zastupitelů a pracovníků obecního úřadu popřál pokojné prožití vánočních svátků, abyste si navodili tu pravou vánoční náladu bez zbytečného stresu. Najděte si také malou chvíli pro sebe, pro své nejbližší, ale také pro ty, kteří již s námi nemohou zasednout ke slavnostně prostřenému stolu při štědrovečerní večeři. Dětem kromě dáreků od Ježíška přeji, aby alespoň přes vánoční prázdniny napadlo trochu sněhu a mohly se vydovádět při sáňkování, lyžování a jiných zimních radovánkách.

Letošní rok byl z důvodu koronavirové pandemie tak trochu nestandardní, řekněme, že stál za ..... starou belu. Byly zrušeny všechny kulturní i sportovní akce, byly uzavřeny školy, následně i mateřské školky a díky tomu nastaly rodičům problémy při hlídání a taky učení svých dětí, došlo k omezení provozu v některých obchodech, byly uzavřeny služby, restaurace a byla vydaná i další pro občany negativní opatření. Nejhorší však bylo to, že někteří přišli díky COVIDU 19 o své blízké. Bohužel se to nevyhnulo ani naší obci. Proto mi dovoluji, abych všem pozůstalým ještě jednou projevil upřímnou a hlubokou soustrast a do dalších dnů hodně sil.

Do nového roku přeji všem, aby se již problémy z roku 2020 neopakovaly a když ano, tak pouze v malé až zanedbatelné míře. Všem přeji pevné zdraví, které je základem šťastného života, mnoho štěstí, bez něhož se také v životě neobejdeme, mnoho úspěchů osobních i pracovních a dalších tisíc důvodů které vedou ke spokojenosti nás všech.

Petr Červený – starosta

Malé ohlédnutí za rokem 2020

Letošní rok byl především rokem pro vypracování prováděcích dokumentací pro plánované akce. Z věcí, které se fyzicky již podařilo zrealizovat je především zhotovení odvětrávacího a vysoušecího kanálu kolem kostela sv. Jana Křtitele v Dolním Žďáru. Odvětrávací a vysoušecí kanál slouží hlavně k odvádění vlhkosti a zamezuje dalšímu vsaku vlhkosti do základů a stěn kostela. Cena prací byla cca 1.000.000,- Kč. Obec získala od Ministerstva kultury ČR státní finanční podporu z programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností, na obnovu nemovité kulturní památky – kostel sv. Jana Křtitele, rejstř. č. ÚSKP 34857/6-3539, k. ú. Dolní Žďár, obec Hajnice. Podpora byla poskytnuta v celkové výši 210 000,-Kč. Nad rámec zhotovení odvětrávacího kanálu byl ještě vybudován v hřbitovní zdi otvor, který sloužil pro vjezd techniky do okolí kostela. V budoucnu bude do této proluky nainstalována kovová brána. V Horním Žďáru byla ještě rekonstruována účelová komunikace, která je ve vlastnictví obce Hajnice. Komunikace byla rozšířena, byl opraven povrch a provedeno odvodnění betonovými žlabovkami, na svah kolem komunikace byla umístěná jutová síť, zabraňující sesuvu země na komunikaci. U této akce byly náklady cca 500.000,- Kč

Započaly práce na zprovoznění úvozové cesty za kostelem sv. Mikuláše. Představa je taková, že by do tohoto prostoru bylo nainstalováno omezené množství herních a interaktivních prvků, ale především omezen provoz motorových vozidel v této lokalitě. Jedná se především o zákaz vjezdu motocyklů a čtyřkolek. Pro pěší a cyklisty by byl úvoz přístupný. V současnosti se připravuje projekt pro omezení vjezdu (závora, osvětlení). Po dokončení bude zažádáno na MěÚ Trutnov, odbor dopravy o povolení realizace.

Byla opravena cesta na Dubový Dvůr, živičnou směsí byly vyspraveny komunikace v lukách a na Starou Hajnici.

Bylo provedeno výběrové řízení na dodavatele akce „Vybudování víceúčelového sportovního hřiště v obci Hajnice“ a byla podepsána smlouva s vítězem výběrového řízení. Výběrové řízení vyhrála fi. STRABAC s nabídkovou cenou 5.232.094,-Kč, což je o zhruba 3 mil. nižší cena, než byla cena rozpočtová. U této akce po dohodě s dodavatelem začnou zemní práce na jaře roku 2021 a dokončeny v témže roce na podzim. Na tuto akci máme dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj z programu „Podpora rozvoje regionů 2019“ v celkové výši 2 000 000,- Kč.

Proběhlo také výběrové řízení akce „Staronová náves“ výstavba klubovny v Horním Žďáru. Práce by měly začít ještě letos s dokončením v roce 2021. Zde vyhrála s podáním nejnižší nabídky fi. Odolovská stavební s r.o., z Batňovic s nabídkovou cenou 2 198 908,- Kč, což je také o cca 300 000,-Kč méně než cena rozpočtová.

V současnosti je již zadáno vypracování podkladů pro podání žádosti o dotaci na Ministerstvo pro místní rozvoj a vypsání výběrového řízení na dodavatele akce „Hajnice-zázemí sportovního areálu“ (výstavba nových kabin). Cena dle rozpočtu se vyšplhala k částce 7 874 839,-Kč. K této částce bude ještě připočítána DPH a cena rázem vyskočí na 9 528 555,-Kč. I u této akce doufáme a věříme, že se cena na základě výběrového řízení sníží (pokud možno co nejvíce). S realizací tohoto projektu je počítáno s rokem 2021, maximálně však do roku 2022.

A abych nezapomněl, tak obec Hajnice také odkoupila od H.L.F. budovu jídelny za cenu 4 500 000,-Kč. Zaplacení nemovitosti bylo dohodnuto ve dvou splátkách. První splátka ve výši 2 700 000,-Kč již byla uhrazena, zbytek 1 800 000,-Kč bude uhrazen v příštím roce. Při projednávání tohoto bodu (odkoupení nemovitosti) nebylo zastupitelstvo zcela jednotné, což je zcela legitimní. Nakonec se však odkoupení nemovitosti odhlasovalo. Vážíme si toho, že vedení H.L.F., si defacto dalo podmínku, že nemovitost nabídne k odkoupení obci s tím, že by byli rádi, kdyby to obec koupila. No a stalo se tak. Předběžně již nějaké návrhy na využití padly, ale stejně bych chtěl touto cestou občany poprosit, kdyby měli nějaké návrhy na využití budovy, ať je předloží pracovníkům obecního úřadu, nebo zástupcům obce k projednání.

Poděkování

Chtěl bych touto cestou ještě poděkovat všem, kteří se podíleli na pomoci při šití roušek v první COVIDOVÉ vlně na jaře letošního roku. Nesmírně si toho vážíme a věřte, že těch našich spoluobčanů, kteří se do šití roušek zapojili, nebo poskytli materiál pro výrobu roušek nebylo málo. Pomáhali nezištně a bez nároku na odměnu. Prostě chtěli jenom pomoci. Ještě jednou jim touto cestou děkuji.

Petr Červený - starosta

Sportovní úspěch

V letošním roce se začal Matěj Vojtěch věnovat silovému trojboji, který spočívá ve třech cvicích (dřep, bench press, mrtvý tah). V jednotlivých disciplínách jde o to zvednout co největší váhu. Po třech měsících přípravy v klubu Powerlifting DK, kde ho přivítali s otevřenou náručí a pomohli mu s přípravou, se zúčastnil ve městě Dírná U Soběslavi prvních závodů. Tato soutěž spočívala v klasickém bench pressu (člověk leží zády na lavici a snaží se z prsou zvednout co Největší váhu). V této soutěži jeho váhové kategorie 66 kg získal první místo – titul mistra ČR v klasickém bench pressu. Druhé závody se konaly ve městě Staňkov, kde závodil také v kategorii do 66 kg. Tyto závody byly v klasickém trojboji. Zde se Matějovi podařilo zvednout ve dřepu 155 kg, v klasickém bench pressu u 112,5 kg, v mrtvém tahu 190 kg. Celkový součet vah byl 457,5 kg, a to znamenalo první místo a titul Mistr Čech a jeho nominaci na MČR v klasickém silovém trojboji.

Mistrovství České republiky v klasickém silovém trojboji, se ale z důvodu koronavirové pandemie neúčastnil. Matěj měl blízko ke sportu již od malička, úspěchy sklízel i v požárním sportu. Fyzickou zdatnost si ještě vylepšil při studiu požární ochrany na střední škole. Celková příprava znamená trávení spousty času v posilovně, trénování technického provedení ale i v přípravě těla na maximální výkon a stravování. Blahopřejeme a přejeme mnoho sportovních úspěchů.

SK Spartak Hajnice

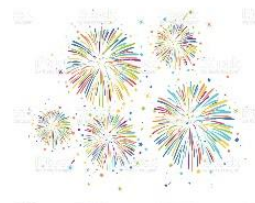

SK Spartak Hajnice si dovoluje poděkovat všem členům a příznivcům za podporu i při tom omezeném množství mistrovských zápasů jak na domácím hřišti, tak na hřištích soupeřů. Přejeme všem příjemné prožití vánočních svátků, hodně zdraví, štěstí, spokojenosti v novém a snad lepším roce.

Jaroslav Švorc – předseda

Střílení petard

Jako každým rokem, tak i letos nebude od věci upozornit na zvýšenou opatrnost všechny „ohňostrůjce“ a „pyrotechniky“ při oslavách Nového roku. Dbejte prosím zásad zvýšené opatrnosti nejen pro své zdraví, ale také pro zdraví sousedů, ostatních občanů, ale také pro bezpečnost movitých i nemovitých věcí v blízkosti prováděných odpalů. Nezapomínejte i na domácí zvířata a mazlíčky, kteří jsou z ran petard vystresována. Jedná se hlavně o pejsky, kočky, ale také o koníky. Opatrnost patří ve vztahu k plynovým úložištím, ale také k nemovitým kulturním památkám. Bezpečná vzdálenost je minimálně 100 metrů od výše uvedených objektů. Plynová úložiště jsou u bytovky č.p. 225, dále v blízkosti fotbalového hřiště na zahradě v areálu fi. H.L.F. s. r. o. a u zdravotního střediska. Nemovitá kulturní památka je roubená chalupa č.p. 6, kde je umístěna knihovna, věž u kostela sv. Mikuláše a roubené patrové stavení v blízkosti bývalé pošty. V Horním Žďáru se jedná o kostel sv. Jana Křtitele. Žádáme také občany, aby neodpalovali petardy již v průběhu vánočních svátků. Samozřejmostí je, aby si všichni aktéři, kteří střílejí, po sobě uklidili! Což není vždy samozřejmé, zvláště u bytovek čp. 223 a 224.

Obecní úřad – dovolená

Obecní úřad bude z důvodu čerpání dovolených od 21. 12. 2020 do 3. 1. 2021 uzavřen.

Placení poplatku ze psa a poplatku za systém svozu komunálního odpadu v roce 2021

Platby v hotovosti na rok 2021 (psi, odpady) budou přijímány od pondělí 1. 2. 2021, a to v pondělí a ve středu od 7.00 do 16.00 hod.. Poplatky jsou splatné do 30. 6. 2021. Složenky nebudou trvale bydlícím občanům rozesílány. Pokud máte zájem o platbu převodem z účtu, můžete si o podklady k platbě požádat na adrese: ou.hajnice@cmail.cz

Sbor dobrovolných hasičů Hajnice

Činnost sboru dobrovolných hasičů byla v letošním roce hodně omezená situací v republice, ostatně jako aktivita jiných spolků.

Sbor v letošním roce měl na programu spoustu aktivit, ale jediné co se podařilo uspořádat, byl hasičský ples a v červnu brigáda v hasičské zbrojnici a okolí. Mladí hasiči v brzkém jaře stihli pouze společné bruslení, výlet do kina a již zmíněný úklid hasičské zbrojnice. V září jsme zajeli s dětmi na Den záchranářů v Trutnově. Takže i pro naše mladé hasiče byl letošní rok hodně smutný a chudý na aktivitu. Soutěže se po celém okrese postupně rušily, naše schůzky se také nekonaly a nemohli jsme se nijak jinak stýkat, takže naše řady se bohužel začaly zužovat.

Bohužel ostatní akce SDH, které jsme měli naplánované „stavba hranice, hasičské soutěže, den otevřených dveří, mikulášská besídka, atd.“, jsme s ohledem na situaci museli také zrušit.

Budeme doufat, že v roce 2021 nás už nebudou žádné opatření omezovat v naší činnosti a budeme moci dělat hasičský kroužek, jezdit po soutěžích, podílet se na kulturním programu v obci apod.

Dveře SDH jsou pro každého otevřené, uvítáme mezi námi nové tváře jak z řad dětí, tak z řad dospělých.

Zda se uspořádá hasičský ples v roce 2021, je tak zatím stále nejisté.

I v této nelehké době bychom Vám jménem SDH Hajnice touto cestou chtěli poděkovat za podporu a popřát Vám klidné prožití svátků vánočních a mnoho sil a zdraví v novém roce 2021.

Kolektiv SDH Hajnice

Základní škola a Mateřská škola Hajnice

Mateřská škola

Po mnoha letech se v novém školním roce podařilo v mateřské škole otevřít dvě oddělení, která jsou homogenně rozdělena, tedy dle věku dětí. Dohromady do školky dochází 37 dětí. Do žluté třídy chodí děti mladší. V této třídě klademe důraz na klidnou adaptaci, základní pravidla společného soužití, hygienické návyky a sebeobsluhu. Do zelené třídy dochází starší děti a předškoláci. Zde se více věnujeme vzdělávací činnosti a přípravě na vstup do základní školy. V každé třídě působí dvě paní učitelky. Letos prvním rokem pracujeme podle nového školního

vzdělávacího programu s názvem: „Naše školka školička je plná barev a sluníčka“. Ve školce se snažíme tvořit všestranně podnětné prostředí, ve kterém se všechny děti cítí bezpečně a bezmezně přijímány. Za velmi důležité považujeme vzdělávání vlastním prožitkem, které se snažíme vnášet do každého tématu. Při poznávání, zkoumání, experimentování a vnímání všemi smysly se děti dokáží naučit a zapamatovat nejvíce. Naším cílem jsou spokojené, samostatné, aktivní a sebevědomé děti, které se umí samostatně rozhodovat, umí vyjadřovat a prosazovat své názory, pocity.

Od září je také součástí nového vzdělávacího programu kroužek anglického jazyka. Výuka je určena především pro děti starší. Kroužek je veden dle velmi úspěšné akreditované metodiky Wow english. Děti se baví, hrají si a zároveň se zážitkově učí anglicky. S učením jim pomáhá virtuální anglický učitel Steve a jeho kamarádka vrána Maggie.

Letos bylo kvůli přísným hygienickým opatřením zrušeno plno plánovaných akcí. I přesto jsme se snažili pro děti připravit co nejvíce tematických dnů a akcí přímo v mateřské škole. V září proběhl tradiční plavecký výcvik v Trutnově, kam jsme jezdili

pravidelně každý týden. Proběhl také projektový den, při kterém jsme navštívili interaktivní Muzeum Pod Čepicí v Hronově. Zde si děti vyzkoušely mnoho různých činností, které pojilo téma kolo. V měsíci říjnu se konal Jablíčkový den. Tento den si děti s jablkem zacvičily, zatančily, zazpívaly. Nakonec mohly i ochutnat čerstvý samy nakrájely a usušily křížaly pro sebe či tradiční Den duchů. Vydlabali jsme dýně a ozdobili si tak vchod do mateřské školy. Poslední měsíc letošního roku jsme si užili Andělský den plný tvoření a andělského tance. Děti měly velkou radost, když k nim zavítal Mikuláš s čerty a přinesl jim nadílku. Teď už se těšíme na Ježíška.

jablečný džus. Starší děti rodiče. Na začátku listopadu proběhl již

Základní škola

V letošním školním roce jsme přivítali v 1. ročníku 5 prvňáčků. Slavnostní přivítání nových žáčků proběhlo ve škole za účasti pana starosty. Zde na ně také čekali starší spolužáci, kteří si

pro ně připravili krátké vystoupení a společně jsme jim popřáli hodně zdaru při učení. V tomto školním roce jsou žáci rozděleni do tří tříd. Spojené jsou 1. a 2. ročník, 4. a 5. ročník, 3. ročník se vzdělává samostatně. Školu nyní navštěvuje 32 žáků. Je otevřeno jedno oddělení školní družiny.

Všichni žáci jsou vzděláváni podle školního vzdělávacího programu „Neučíme se pro školu, ale pro život“. Cílem naší školy je udržovat rodinnou atmosféru, vést děti ke kamarádkému soužití, samostatnému rozhodování, naučit je jak požádat o pomoc.

Škola je zapojena do projektu Šablony II – Zlepšení a zvýšení kvality výuky na ZŠ a MŠ Hajnice. Projekt je spolufinancován Evropskou unií a jeho cílem je zlepšení a zvýšení kvality vzdělávání a výsledků dětí a žáků v klíčových kompetencích. Z projektu jsou hrazeny projektové dny v ZŠ i MŠ (např. projekt cestování po světě v anglickém jazyce, návštěva interaktivního muzea v Hronově), školní asistent, výukové pomůcky pro žáky, vzdělávání učitelů atd.

Od října se žáci zapojují do činnosti v různých kroužcích. V letošním školním roce si mohli vybrat z těchto kroužků: Chovatelský kroužek, Angličtina hravě, Dramatický kroužek, Zdravotnický kroužek, Sportovní kroužek. I nadále pokračujeme v metodě „Feuersteinovo instrumentální obohacování“ – basic – ve 3. a 4. ročníku. Od září byla metoda také začleněna přímo do výuky v 1. a 2. ročníku. Tato technika přináší umění vytvořit si vlastní strategii řešení úkolu, upevňuje sebedůvěru, odstraňuje z práce dětí impulzivitu a strach z chyby, rozvíjí jejich vyjadřování a respektování jiného názoru. V měsíci září jsme stihli tradiční cvičení v přírodě. Během něj jsme navštívili zajímavá místa v

obci a zároveň jsme si připomněli i historii Hajnice. Na konci měsíce jsme měli projektový den „Svatý Václav“. Celý projekt byl koncipován jako venkovní aktivita, žáci při něm sportovali, doplňovali historické údaje, a také proběhla výtvarná část projektu.

V rámci akce „Podkrkonošská Sněžinka“, kterou organizuje Společenství obcí Podkrkonoší, nazpívali žáci zdravici a několik písní pro přátele z členských obcí. Toto vystoupení je možné zhlédnout ve fotogalerii na www.zshajnice.cz.

Nezapomínáme ani na budoucí prvňáčky. Navážeme na vzniklou tradici, kdy předškoláci pravidelně navštěvují základní školu. V rámci projektu „Cestička do školy“ se seznamují s prostředím školy. Je pro ně připraven krátký program, ve kterém si vyzkoušejí školní dovednosti. Žáci z vyšších ročníků je vždy vesele přivítají. Projekt začne v měsíci únoru 2021. Na základně mimořádných opatření ministerstva zdravotnictví došlo k uzavření školy a přechodu na jiný způsob výuky. Žáci byli od 14. října vzděláváni distančně. Výuka neprobíhala v učebnách a nebyla možná přítomnost žáků ve škole. Žáci měli tzv. online hodiny, při kterých prostřednictvím videohovorů probírali s vyučujícím připravené učivo. Distanční výuky se

zúčastnili všichni žáci. Škola poskytla některým žákům potřebné vybavení (notebooky). Žáci 1. a 2. ročníku se do školy vrátili 18. listopadu. Pro ostatní ročníky byla prezenční forma vzdělávání obnovena 30. listopadu. Děkujeme všem rodičům za spolupráci při distanční výuce. Uzavření školy na jaře jsme využili k vylepšení prostředí ve škole. Byla zakoupena a instalována nová tabule ve II. třídě, ve školní družině jsme položili nové linoleum, obě místnosti se vymalovaly. V mateřské škole byla upravena celá zahrada, všechny herní prvky se natřely a byl postaven domek na hračky. Učitelky vyráběly výukové pomůcky a nástěnné obrazy. V současné době jsme museli některé aktivity zrušit nebo přesunout na pozdější měsíce. Pokud epidemiologická situace dovolí, rádi bychom ve druhém pololetí uskutečnili plánované akce – např. spolupráce s KRNAPem, návštěva knihovny, dopravní výchova, ekologické soustředění apod. V předvánočním čase jsme se vždy těšili na rozsvícení vánočního stromu, vánoční dílny pro rodiče nebo koncert v kostele, ale vzhledem k současné situaci, musely být tyto akce bohužel zrušeny. Věříme, že si vše vynahradíme v příštím roce.

Přejeme všem spokojené prožití vánočních svátků, v novém roce hodně štěstí a zdraví.

Mgr. Martina Švorcová, ředitelka ZŠ a MŠ

Vánoční tradice a zvyky

České Vánoce jsou bohaté na různé tradice a zvyky, které nám závidí celý svět, a na zahraničních portálech o nich naleznete pouze zmínky obdivu. Tradiční české Vánoce jsou dokonce motivem pro zahraniční turisty, aby v době svátků navštívili naši republiku. Na rozdíl od jiných zemí u nás Vánoce i přes veškerou snahu, stále ještě nejsou ryze komerční, ale ani čistě křesťanské. České tradice mají ze všeho jen to nejlepší. Jaké znáte vánoční zvyky a které dodržíte?

Šupina pro štěstí - Kapr je symbol Vánoc a stal se hlavním chodem štedrovečerní večeře. Traduje se, že ten, kdo si schová šupinku pod talíř, bude mít po celý následující rok štěstí. Kapří šupinka má také zajistit i dostatek peněz a zabránit nouzi, a proto ji nosí celá řada lidí i v peněžence.

Tradice stolování - Tradice jezení oplatku s medem patří symbolikou k jezení těla Páně a díky kulatosti oplatku je zde i symbolika Slunce. Na stole by mělo být 12 chodů jídla. Každý chod za jeden měsíc v roce. Jediná hospodyně může vstát od stolu. Tradic a zvyků je mnohem více a celkem se liší region od regionu.

Zlaté prasátko vzniklo jako motivační prvek dětí, aby se vydržely postit až do štedrovečerní večeře. Celý den být o hladu je obzvlášť pro děti náročné, a tak se začalo říkat, že ten, kdo to vydrží, tak s první hvězdou na nebi uvidí i zlaté prasátko. Prasátko je také vánočním symbolem, který představuje synonymum pro štěstí. To, jestli tomu tak doopravdy je, se musíte přesvědčit sami, třeba o těch letošních Vánocích.

Krájení jablka - Po modlitbě a sněženém oplatku nastalo hodování, někde v jejich průběhu, u některých na počátku a u jiných spíše až ke konci, dojde na krájení jablíčka. Tato klasická a známá česká tradice věštila, zda daného čeká za rok život anebo smrt. Život znamená nález

pětícípé hvězdičky ve středu a smrt křížek. Této věštby se nemusíte bát. Stačí, když si vezmete zdravé a velké jablko a rozříznete jej pěkně ve středu kolmo ke stopce.

Jmelí - I když by se vám mohlo zdát, že zavěšené jmelí je americkou tradicí, ve skutečnosti tato tradice sahá až do doby Keltů. Více o této tradici se dočtete v samostatném článku: Jmelí – strom, který se hanbou scvrkl.

Pouštění lodiček - Pouštění lodiček patří k dávným českým tradicím. Rozlouskněte vlašské oříšky, vyberte jejich náplň a do skořápek s pomocí roztaveného vosku připevněte zbytky téměř dohořelých svíček. Do lavoru napusťte vodu, zapalte svíčky a dejte lodičky plout na vodu. Majitele té lodičky, která svítí nejdéle, čeká dlouhý život.

Lití olova - Olovo bylo celkem dostupné a jeho bod tání je nízký. Olovo se roztaví na kovové lopatce nad plamenem, a pak se vlije do vody v kovovém lavoru. Lijte opatrně, ale najednou. Ve vodě olovo ztuhne a zanechá tak určitý abstraktní tvar. Podle odlitku pak lidé hádali, co je v budoucnu čeká.

Zpívání koled - Koledy patří neodmyslitelně k tradicím nejen českých Vánoc. Původně je zpívaly děti pouze v daném období, kdy chodily po vsi a koledovaly si o nějakou sladkou výslužku.

Házení střevícem - Svobodné vdavekchtivé dívky v období Vánoc házely střevícem za hlavu směrem ke dveřím. Pokud se špička boty otočí směrem ke dveřím, znamená to, že se dívka vdá. Jestliže ke dveřím směřuje pata boty, dívka ještě zůstane jeden rok neprovdaná doma.

Jablko a zápalky - Tato tradice patří opět mezi věštecké, kdy dívka řešila dilema a vybírala si mezi několika nápadníky. Při této věštbě se vezme jedno jablko a tři zápalky. Zápalky zapíchněte do jablka s myšlenkou na jednoho nápadníka. Pak všechny zápalky najednou zapalte, která hoří nejdéle, představuje toho pravého nápadníka.

<https://kouzelnevanoce.cz/vanocni-zvyky/>

Jmelí – strom, který se hanbou scvrkl

Jmelí roste nejčastěji na listnatých stromech, na kterých parazitují. Obvykle to jsou již nějak nemocné, či vyschlé stromy. Lidé jmelí přisuzovali čarovnou moc již od pradávna. Podle nich mělo jmelí moc odehnat čarodějnice a zlé duchy. Jakým způsobem se však jmelí stalo vánočním symbolem? Legenda o jmelí

Křesťanská legenda o jmelí vypráví o tom, že kdysi bylo jmelí vzrostlým stromem. Stromem, z něhož byl podle pověstí vyroben kříž, na kterém byl Ježíš Kristus ukřižován. Ten se pak hanbou seschl, scvrkl a proměnil se v rostlinu. Za odčinění svého činu se rozhodl lidem nosit už jen štěstí...

Jmelí a Keltové

Tak takový je křesťanský výklad, proč jmelí patří mezi hlavní vánoční symboly. Pravdou však je, že jmelí uctívali již Keltové, kteří mu přisuzovali moc nosit štěstí, lásku, plodnost, odvahu a moc poutat k sobě milence. Právě od Keltů máme onen prastarý obyčej – líbání pod jmelím.

Líbání pod jmelím

Líbání pod jmelím má svá pravidla. Líbat se může pouze na Štědrý den. Muž pak v ten den může políbit každou ženu, která bude procházet pod zavěšeným jmelím.

Po každém políbení pár uzme ze jmelí jednu bobulku pro štěstí.

S trháním se přestane, až na jmelí zůstane pouze jedna jediná kulička. Takové jmelí se pak musí uchovat až do dalších Vánoc.

Aby jmelí mělo svou moc a nosilo štěstí, nesmí to být ledajaké jmelí. Jmelí si nesmíte nařezat a ani sami koupit, musíte je dostat darem. Jmelí se pak zavěsí 24. prosince doprostřed místnosti anebo nad dveře.

Více o vánočních zvycích se dočtete v dalších článkách na [Kouzelnevanoce.cz](https://kouzelnevanoce.cz)

Bramborový salát

Vánoční kus žvance udělá z vás štvance. A pokud ho tchyně připravovala úplně jinak než vy, může se tahle tradiční součást štědrovečerního menu stát časovanou bombou, píše ve fejetonu Alena Hrachovcová.

Vánoce a bramborový salát k sobě patří. Jenže co kuchařka, to jiný recept.

Jedna přidává zeleninu, jiná hrášek, někdo do salátu nakrájí oloupané jablko a někdo zase namísto majolky dává bílý jogurt. Já ho dělám velice jednoduše, a to tak, že brambory ve slupce uvařené oloupu, nakrájím na kostičky a zrovna tak šunkový salám, cibuli a okurky. Brambory podle chuti osolím a zamíchám je s ostatním a nakonec přidám majolku. Moje sousedka Boženka ho určitě udělala jinak, a to hned první Vánoce, co se vdala. Míchala tenkrát salát skutečně s radostí a láskou, jen aby jejímu Láďovi co nejvíc chutnal. Jaké však bylo její zklamání, když Ládík nevěřicně odstrčil mísu se salátem, kterou mu Boženka hrdě přisunula na ochutnání, a prohlásil: „Ale moje mamííinka takhle salát nedělala. Moje mamííinka do něj dávala hrášek! Tohle není ten salát, který já měl vždycky tak rád! Takhle ....“ Dál nedořekl, protože Boženka mu beze slova vyrvala mísu a její obsah před Ládíkovými zraky spláchla do záchodu. Současně se spláchnutím Ládík polkl a už docela mírně se zeptal, co tedy k tomu osmaženému řízku budou jíst. A už ani nemukl, když mu bylo stroze řečeno, že teď bude muset chvíli počkat, než se k řízku uvaří bramborová kaše, protože tu Boženka dělala stejně jako maminka a Láďa proti ní nikdy nic nenamítal. Avšak od té doby si už nikdy nedovolil porovnávat kuchařské výrobky své Boženky s kuchařskými výrobky své mamííinky. Zato Otíkovi bylo jedno, jedl-li salát s hráškem, nebo bez hrášku. Ten si v salátech rozhodně nevybíral, hlavně aby ho bylo dost. A o to se starala moje druhá sousedka Irenka a postarala se i v předvečer jednoho Štědrého dne.

Veškeré přípravy štědrovečerní večeře začala právě salátem, aby se do druhého dne dobře rozležel. Salát nachystala a uhladila rovnou na mísu. Byla ho pořádná hora. Mísu uložila za okno a pak pokračovala s přípravou ostatního, kterého taky bylo dost. Nebylo tudíž divu, že večer brzy usnula, aby se na den následující vyspala dorůžova.

Nespal však Otík, který Vánoce musel oslavit se svými kamarády. Vrátil se hodně pozdě v rozjařené náladě a pochopitelně mu cestou domů už zase důkladně vyhládlo. Nakoukl proto do kuchyně a rovnou do mu padla mísa s horou salátu. Snad se nic nestane, když trošku ochutnám, říkal si. V takovém množství to ani nebude znát. Jenomže to by nesměl ochutnávat právě Ota – Otesánek. Nabral jednu lžici, nabral druhou, pak třetí. A když už, tak už! Safra, říkal si. Jen aby se Irenka nezlobila. A uvážlivě začal salát vybírat spodem z uhlaženého kopce, asi tak, jako když si děti na písku vydlabávají tunel.

Vytuneloval celý kopec salátu, až zbyla jen taková slabší krusta, a díрку po vybírání pečlivě zahladil.

Ráno dorůžova vyspalá Irenka vyskočila, jen aby se posledním pohledem přesvědčila, že je vše nachystáno a v naprostém pořádku. Jelikož se jí kopec salátu zdál trošku načechraný a nakřivo, lžící ho něžně uhladila a – dočista se probořila.

A kdyby Irenka zašla za Boženkou, tak by jí zcela určitě poradila, ať mísu se zbytkem salátu hodí Otovi na hlavu a na celé Vánoce se vykašle. Ale protože Irena za Božkou nezašla, a navíc byla dobačka od kosti, tak zbytek salátu seškrábala na talířek Otovi k snídani a kopec salátu k oslavě Vánoc udělala nový. A jediné, na co se přitom zmohla, bylo vroucí zašeptání: „Kéž bys prasknul, neřáde!“

Vlasti zdar – ohni zmar!

Možná právě pod tímto heslem se v sobotu 1. dubna roku 1950 sešli členové dvou do té doby samostatných hasičských sborů z Kyje a Brusnice v hospodě U Ticháčků, aby zde projednali a odhlasovali sloučení obou sborů v jeden. Členové a skalní příznivci SDH Hajnice si tak v letošním roce mohli připomenout jak pětasedmdesáté výročí založení hasičských sborů u nás, tak i sedmdesátileté období činnosti pod společným názvem. Na tom nic nemění ani skutečnost, že 1. ledna 1953 vstoupilo v platnost vládní nařízení, podle něhož se v celém tehdejší Československu začal užívat název ČSPO a z hasičů se tak přes noc stali požárníci. S rokem 1991 přišel i návrat k původnímu označení pro sbor dobrovolníků, kteří nyní vyjíždějí nejen k požárům, ale i k celé řadě dalších mimořádných událostí, včetně dopravních nehod. SDH Hajnice tak eviduje v průměru kolem osmdesáti výjezdů ročně.

Historie hasičských sborů na území naší obce však sahá daleko hlouběji než do roku 1945, což dokládají i dvě dosud zachované hasičské zbrojnice s dřevěnými sušárnami hadic. Zbrojnice v Kyji nese dodnes čitelný německý nápis „Spritzenhaus“ s letopočtem 1908. Jedná se o poměrně unikátní stavební dílo s cihlovým plastickým dekorem. Zbrojnice v Brusnici je ještě starší a stojí zde už od roku 1896. K založení „Freiwillige Feuerwehr“ v tehdejší Deutsch Prausnitz došlo ale o celých devatenáct let dříve a v neděli 12. června 1927 byla dle záznamu v kronice uspořádána velkolepá oslava k 50. výročí založení tohoto německého hasičského sboru. Součástí oslav byl i průvod obcí s planoucími pochodněmi v sobotu večer. V neděli se pak již od časného rána sjížděly hasičské sbory z okolních obcí s technikou taženou koňmi. Sloužena byla celebrována polní mše a odpoledne se konal koncert dechových kapel. Došlo samozřejmě i na vyznamenávání zasloužilých členů sboru a na večerní taneční zábavu.

Hasičské zbrojnice stávaly v době minulé také na území obou Žďárů a další pak v osadě Dubový Dvůr. V Horním Žďáru byl SDH založen novými českými osídlenci v roce 1945. V roce 1980 se Horní Žďár stal součástí obce Hajnice a tamní SDH, jehož jádro tvořili tou dobou už jen funkcionáři MNV, tímto zcela zanikl. Přesná data založení poválečných SDH v Kyji a Horním Žďáru nejsou známa. V případě Brusnice nám dává jasnou odpověď výšivka na původním spolkovém praporu s datem 15.10.1945. Po sloučení hasičských sborů Brusnice a Kyje v roce 1950 měl nově vzniklý SDH Hajnice celkem 89 členů. Většinou se však jednalo o členy tzv. přispívající, čili neaktivní. Teprve na členské schůzi konané v pátek 2. února 1951 byla ustavena dvě devítičlenná družstva. Jedno pro Brusnici a druhé pro Kyji.

Jak je vidět na dobových fotografiích pořízených panem Jiřím Davidem starším, žádná činnost spojená s otevřením vrat zbrojnice a vyvezením stříkačky neušla diváckému zájmu místní mládeže. Toho si nepochybně povšiml i pan Antonín Voženílek, který zde v roce 1958 prozíravě založil zájmový kroužek pod názvem „Mladý požárník“. Výchovné působení pana Voženílka přineslo brzy své ovoce. V okresních soutěžích si pak mladí požárníci z Hajnice získávali stále větší respekt. Požárnímu sportu je v naší obci i v současné době věnována velká pozornost a nelze snad na tomto místě nezmínit i obrovský úspěch z doby poměrně nedávné, kdy naši mladí hasiči pod vedením pana Jaroslava Borůvky získali zlatou medaili za vítězství v celorepublikové soutěži, konané v Ostravě. Stali se tak pro rok 2003 mistry ČR.

Přeji pevné zdraví, lásku a pokoj všem lidem dobré vůle.

Miroslav Němeček - kronikář

Více fotografií najdete na: <https://ouhajnice.rajce.idnes.cz/>